

Ortadoğu'dan Dünyayı Saran Ateş: Suriye Savaşı'nda 10.Yıl

Emrah Tekin

15.03.2021

İçindekiler

2011	3
2012	5
18 Temmuz 2012 Şam'da Güvenlik Toplantısına Saldırı	5
19 Temmuz 2012 Rojava Devrimi	6
2013	8
2013 Ağustos Doğu Guta Katliamı	10
2014	10
15 Ocak 2014 Rakka'nın IŞİD'in Eline Geçmesi	10
Eylül-Ekim 2014: Kobanê Kuşatması ve Direnişi	10
2015	12
20 Mayıs 2015 Antik Kent Palmira IŞİD'in Eline Geçti	12
Halep'te Büyük Kaybeden: TC	12
30 Eylül 2015: Rusya, Suriye Savaşına Dahil Oldu	12
2016	14
19 Aralık 2016: Düşen Bir Uçaktan Fazlası	16
2017	16
ABD ve Rusya'nın Düşürdüğü Kalkan: Fırat	16
2018	18
2019	20
2020	22
2021	22

Bundan 10 yıl önce, 15 Mart 2011'de Suriye'de Şam'a bağlı Dera ilçesinde reform talep eden eylemler, 2010 yılının sonlarında Tunus'ta başlayan ve daha sonra Mısır, Yemen, Bahreyn gibi ülkelerde görülen Arap Ayaklanmaları'nın devamı olarak yorumlanıyordu. Söz konusu gösteriler, 6 Mart'ta duvarlara, göz doktoru olduğu bilinen Beşar Esad'a atfen "Senin de Sıran Gelecek Doktor" ve "Halk Rejim'in Yıkılmasını İstiyor" yazdıkları söylenen, yaşları 9-14 arası değişen 13 çocuğun gözaltına alındıkları iddiaları üzerine gerçekleştirilmişti.

Ancak Suriye'de ilk protestolar ocak ayı sonlarında başlasa da bunlar basında fazla yer bulmadı. Oysa bu ilk protestolardan birinde 26 Ocak'ta Hasan Ali Akleh adlı kişi tıpkı Tunus'ta Muhammed Bouazizi'nin yaptığı gibi kendini yakmış ve yaşamını yitirmişti. Şubat ayı boyunca 15-20 kişilik katılımlarla süren eylemlere sosyal medya üzerinden yapılan çağrılarda da katılım bu sayıları aşmamıştı. Söz konusu protestolar, Katar ve Suudi Arabistan devletlerinin ideolojik doğrultusunda yayın yapan El Cezire ve El Arabiya kanalları tarafından çarpıtılmış bilgi ve verilerle dünyaya servis edildi.

2011'in ilerleyen aylarında ise, Suriye'de "iç karışıklık" olarak olarak haber olan protesto gösterileri, bölgesel ve küresel devletlerin de dahilyle bu niteliğinden çok farklı mecralara doğru seyredecekti. "İç karışıklığa" müdahil olan devletlerin "vekalet savaşına" ve sonrasında, bu devletlerin "küçük çapta" bir dünya savaşına evrilttiği Suriye Savaşı, İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana yaşanan en büyük göçmen krizi, cihatçı çetelerin dünya çapında yarattığı terör, bölge coğrafyasında hissedilen savaş ekonomisi gibi "realitelerle" tam 10 yıldır yaşamlarımızda.

2011

- 15/18 Mart 2011'de Şam'ın Dera ilçesinde Baas Rejimi'nden reform talep eden eylemler gerçekleştirildi.
- 20 Mart'ta göstericilerin Baas Genel Merkezi'ni yakması sonrası eylemlerdeki şiddet arttı. 25 Mart'ta Suriye devleti eylemlere müdahale etmeye başladı.
- 22 Nisan'da 20 farklı bölgeye yayılan gösteriler sonrası Şam yönetimi, 25 Nisan'da kırsal bölgelere yönelik, operasyon başlattı. Nisan ayı içinde Suriye Arap Ordusu güçlerinden ölümler başladı.
- 29 Nisan'da Suriye'nin TC sınırına yakın yerlerinde büyük bir gösteri olmamasına karşılık, 250 kişilik bir Suriyeli grubu ellerindeki TC bayraklarıyla ve Türkçe "Türkler gibi yaşamak istiyoruz, demokrasi istiyoruz" sloganları atarak Yayladağı'na geçti. TC ise herhangi bir göç belirtisi olmamasına karşın, "insani yardım" gerekçesiyle mülteci kampları inşa etmeye başladı.
- 31 Mayıs'ta Suriyeli "muhalifler" Antalya'da toplandı. TC ve ABD'nin ortak girişimiyle yapılan toplantıda muhalifler Esad'ın 1 Mayıs'ta ilan ettiği genel affı tanımadıklarını, Rejim değişikliği talebinde ısrarcı olduklarını vurguladı.
- 18 Ağustos'ta, Esad'ın TC'nin sunduğu "aşamalı devrim" adı altındaki rejim değişikliği talebini reddetmesi üzerine ABD ilk kez Şam yönetiminin meşruiyetini kaybettiğini dillendirdi.

2012

- Arap Birliği, Fransa ve İngiltere, Suriye’de rejim değişikliği için 5 Şubat 2012’de BM Güvenlik Konseyi’ne öneri getirdi, ancak bu öneri Çin ve Rusya’nın vetosuna takıldı. Böylece ilerleyen yıllarda şekillenecek Suriye yanlısı ve karşıtı koalisyon fiilen oluştu.
- 22 Şubat 2012’de “Suriye’nin Dostları” grubu kuruldu. Muhalifleri silahlandırmayı amaçlayan bu oluşumda TC de aktif biçimde yer aldı.
- 2012’nin ortalarından itibaren İndependent, Reuters gibi medya organlarında Katar ve Suudi Arabistan devletlerince finanse edilen silahların TC/MİT aracılığıyla muhaliflere ulaştırıldığı haberleri yer aldı.
- 23 Haziran’da Suriye hava sahasını ihlal eden bir TC uçağı Rejim tarafından Lazkiye açıklarında düşürüldü. TC bu tarihten itibaren “angajman kuralları” adı altındaki argüman çerçevesinde Suriye’ye yönelik “misillemelerde” bulundu.
- 18 Temmuz 2012’de dönemin Dış İşleri Bakanı Ahmet Davutoğlu Rejimin haftalar içerisinde düşeceğini söyledi. Aynı günlerde dönemin Başbakanı Erdoğan da Emevi Camii’nde “fetih namazı” kılınacağı yolunda demeçler veriyordu.

18 Temmuz 2012 Şam’da Güvenlik Toplantısına Saldırı

Şam’ın merkezindeki, Ulusal Güvenlik Toplantısı’nın olduğu binada gerçekleşen bombalı saldırıyı ÖSO üstlendi. Başkanlık Sarayı’na 150 metre mesafedeki binaya, toplantı sırasında yapılan saldırıda Suriye Savunma Bakanı Davud Raciha ve yardımcısı, İçişleri Bakanı Muhammed İbrahim El-Şehir ve yardımcısıyla Rejim’in istihbarat birimi El-Muhaberat’ın üst düzey sorumluları öldü. İntihar eylemcisinin içeriden ÖSO adına çalışan bir bakan koruması olduğu, Beşar Esad’ın saldırı sırasında binada olduğu açıklandı.

Şam saldırısı, TC-Katar-Suud ittifakının Suriye’de yürüttüğu vekalet savaşını yükseltmesine neden oldu. Bu olay sonrası Suriye’deki savaşta bu ittifakın desteklediği cihatçı çetelerin yürüttüğu savaş Suriye sınırlarını da aşan, farklı devletlerin de müdahil bölgesel bir savaş ve terörizme evrildi.

- 18 Temmuz 2012’de aynı gün Şam’da Ulusal Güvenlik Toplantısı’nın olduğu binaya ÖSO’nun üstlendiği bir bombalı saldırı yapıldı. Saldırıda Suriye Savunma, İçişleri Bakanları ve yardımcılarıyla üst düzey istihbarat yetkilileri öldü.
- 19 Temmuz’da Suriye’nin Kürt nüfus ağırlıklı bölgelerinde Rojava Özerk Yönetimi ilan edildi. Rojava daha sonra üç kanton şeklinde özerk bölgelere ayrıldı.
- 3 Ekim 2012’de Urfa’nın Akçakale ilçesine düşen top mermileri sonucu 5 kişi yaşamını yitirdi. TC Suriye’ye misillemede bulundu.
- 4 Ekim’de Akçakale olayı sonrası TC Parlamentosu’ndan Suriye Savaşı için tezkere geçti, aynı gün İstanbul ve bazı kentlerde binlerce kişi savaş karşıtı protestolar gerçekleştirdi.
- Kasım 2012’de Katar’da Suriye Ulusal Koalisyonu adlı yeni bir muhalif örgüt kuruldu.
- 2012 yılının Aralık ayında Antalya’da yapılan toplantıda ÖSO’nun yeniden yapılandırılması ve “ılımlı muhalifler” projesinin uygulanması kararlaştırıldı. “Yeni ÖSO’nun” şekillendirildiği bu toplantı TC-ABD-Körfez iş birliğinde gerçekleştirildi.

19 Temmuz 2012 Rojava Devrimi

Rojava'da 2012 başlarından itibaren kurulan Halk Meclisleri fiilen yönetimi sürdürüyordu. 19 Temmuz 2012'de Kobanê Halk Meclisi bu modelin tüm Rojava'ya yayılacağıın ilk işaretini verdi. Diğer taraftan ise tam bir yıl önce kurulan öz savunma örgütlenmesi YPG Rojava'da yaşayan halkların, süren çatışmalardan etkilenmemesini sağlamaya çalışıyordu.

2013

- Şubat 2013'te karşısında ÖSO kontrolündeki Bab el Hava sınır kapısı bulunan Cilvegözü'nde bombalı araçla saldırı yapıldı, 14 kişi yaşamını yitirdi.
- 11 Mayıs 2013'te Reyhanlı'daki bombalı araç saldırılarında 53 kişi yaşamını yitirdi.
- 24 Mayıs'ta Hizbullah Şam yönetimi saflarında savaşa girdiğini açıkladı.

2013 Ağustos Doğu Guta Katliamı

21 Ağustos 2013'te Şam'ın Doğu Guta bölgesinde sivillere yönelik, sarin gazıyla yapılan kimyasal saldırıda 1000'i aşkın sivil yaşamını yitirdi. Saldırının yapıldığı bölgenin muhaliflerin kontrolünde olması, gözleri Esad'a çevirdi. Ancak bu iddia kanıtlanamadı. Katliam sonrası TC ve Suudi Arabistan, katliamı gerekçe göstererek ABD'ye müdahale çağrısı yaptı. Ancak Rusya'nın, Suriye'nin kimyasal silah envanterini açacağını garanti etmesi üzerine ABD geri adım attı. Katliamdan 8 ay sonra gazeteci Seymour Hersh sarin gazi saldırısında TC'nin rolü üzerine, laboratuvar bulgularının olduğu bir makale yayınladı.

Doğu Guta Katliamı ABD'nin Suriye'de rejim değişikliği politikasından da vazgeçtiğinin ilk işareti oldu.

2014

15 Ocak 2014 Rakka'nın IŞİD'in Eline Geçmesi

Yaklaşık 2 hafta süren çatışmalar sonrası Nusra ve ÖSO'dan, Suriye'nin 6. büyük kenti Rakka IŞİD'in eline geçti. Bu tarihten itibaren savaşta adını en çok duyacağımız cihatçı çete, Rakka'yı, ileride gerçekleştireceği katliamlar için askeri ve lojistik üs haline getirdi. Rakka ile birlikte ilk kez bir kent cihatçıların eline geçerken, aynı yılın Haziran ayında IŞİD bu kez Irak'ta Musul'u işgal etti. 2014 Ağustos'unda ise ABD öncülüğünde 18 devlet tarafından IŞİD Karşıtı Koalisyon oluşturuldu.

- Ocak 2014'te IŞİD Suriye'nin 6. büyük kenti Rakka'yı ele geçirdi.
- Şubat 2014'te Cenevre-2 görüşmeleri gerçekleştirildi.
- Haziran 2014'te Irak'ın Musul kentini de alan IŞİD hilafet ilan etti.
- Ağustos 2014'te Suriye'de rejim değişikliği fikrinden vazgeçmiş olan ABD IŞİD Karşıtı Koalisyon'u oluşturdu.
- Eylül 2014'te IŞİD Rojava kantonlarından Kobanê'ye Ağustos'ta başlattığı saldırıları yoğunlaştırdı. TC sınırı da kullanılarak yapılan saldırılar Kobanê'yi cihatçı çetenin eline geçme noktasına getirdi.
- 6/7/8 Ekim tarihlerinde Bakurê Kürdistan ve TC metropollerinde Kobanê ile dayanışma eylemleri gerçekleştirildi. Bu eylemlerde 50'den fazla insan katledildi.

Eylül-Ekim 2014: Kobanê Kuşatması ve Direnişi

Kobanê Kantonu'na yönelik Ağustos'ta başlayan IŞİD saldırıları Eylül'de kuşatmaya dönüştü. Rakka ve TC sınırındaki Cerablus üzerinden saldırılarını yoğunlaştıran IŞİD, Ekim başında Kobanê'nin, merkezi hariç önemli kısmını işgal etmişti. IŞİD saldırılarına karşı Bakur Kürdistan'ın ve TC metropollerinin bazılarında gerçekleşen dayanışma eylemlerinde 50'den fazla insan kolluk güçlerince katledildi. Bu katliam ve direniş, Suriye Savaşı'ndaki bazı dinamiklerin farklı coğrafyalara etkisiydi. Bu etkiler, ileriki süreçte yine IŞİD terörü üzerinden Suruç ve 10 Ekim Ankara katliamlarıyla kendini gösterecekti. Devletlerin üretilmiş şiddeti IŞİD ve ona karşı direnen Rojava öz savunma güçlerinin direnişi, Suriye Savaşı'nın farklı dinamikleri içerdiğinin kanıtı oldu. Kobanê'deki IŞİD kuşatması, YPG/YPJ güçlerince 25 Ocak 2015'te tamamen kırıldı.

2015

- 28 Ocak'ta Hizbullah, Golan Tepeleri yakınlarında İsrail konvoyunu taradı; 2 İsrail askeri öldü.
- 24 Şubat'ta IŞİD Halep yakınlarındaki Süryani köylerinde katliam yaptı, 90 Süryani kadını kaçırdı.
- 24 Mart'ta Suudi Arabistan-Katar ve TC desteğinde Fetih Ordusu adında cihatçı bir çatı örgüt kuruldu. Nisan başlarında örgüt TC sınırındaki İdlib'i ele geçirdi.
- 20 Mayıs'ta IŞİD antik kent Palmira'yı ele geçirdi.
- 26 Haziran'da IŞİD Kobanê'ye gerçekleştirdiği baskında 150'den fazla sivil katletti.
- Haziran sonlarında YPG Tel-Abyad'ı (Gre Spi) IŞİD'den alarak Cizire ve Kobanê kantonlarını birleştirdi.
- Arap, Kürt, Türkmen ve Süryani savaşçılardan oluşan Suriye Demokratik Güçleri'nin (SDG) kurulduğu duyuruldu.
- 24 Kasım'da TC, bir Rus savaş uçağını düşürdü. Soğuk Savaş yılları da dahil ilk kez bir Rus uçağının NATO üyesi bir devlet tarafından düşürüldüğü olay sonrası TC-Rus ilişkileri gerildi.

20 Mayıs 2015 Antik Kent Palmira IŞİD'in Eline Geçti

Suriye'deki 2000 yıllık antik kent Palmira IŞİD'in eline geçti. Savaşın ilerleyen süreçlerinde Suriye ile IŞİD arasında iki kez daha el değiştiren Palmira'yla, ilk kez bir bölge, direkt Şam yönetiminden IŞİD'in eline geçti. Palmira'da, daha önce Musul'da yaptığı gibi tarihi eserleri yıkan IŞİD, 2014 Haziran'ında değiştirdiği ismiyle "İslam Devleti" adına uygun davranarak artık bir devlet olduğunun izlenimlerini veriyordu.

Halep'te Büyük Kaybeden: TC

Aralık ayı boyunca Halep'e yönelik saldırılarını yoğunlaştıran İran-Suriye-Rusya ittifakı ayın sonunda kenti cihatçılardan tamamen aldı. Halep'te yaşanan bu sonuç, Şam yönetimi tarafından bir zafer olduğu kadar, Suriye Savaşı'ndaki politikaları resmen çöken TC açısından da hezimetti. Bu hezimetin en somut göstergesi ise savaş boyunca sınırlarını da kullanarak kente cihatçıları yerleştiren TC'nin, Rusya ile olan "rehine politikası" nedeniyle, bizzat kendi eliyle bu çeteleri Halep'ten çıkarmasıydı.

30 Eylül 2015: Rusya, Suriye Savaşına Dahil Oldu

Rusya'nın deniz ve kara üsleriyle savaşa dahil olması savaşı, Fetih Ordusu saldırıları karşısında zor durumda kalan Esad lehine değiştirdi. Bu süreçten sonra savaşta dengeler, Rusya, Suriye ve bu ittifaka Halep'teki savaşla daha belirgin dahil olan İran'a döndü.

2016

- 13 Şubat 2016'da TC obüsleri Rojava'nın Efrin kantonundaki bazı köyleri vurdu.
- Şubat 2016'da Cenevre-3 toplandı.
- Mart 2016'da Şam yönetimi, Palmira'yı IŞİD'den geri aldı.
- Ağustos başlarında Fırat'ın batısındaki Menbiç SDG/YPG kontrolüne geçti.
- 18 Eylül 2016'da IŞİD kontrolündeki Deyr ez-Zor'da ABD uçakları "yanlışlıkla" Rejim mevzilerini vurdu, 200'e yakın Rejim askeri öldü.
- Ekim ayında IŞİD'den Dabıq'ı alan Fırat Kalkanı güçleri Kasım ayında El-Bab operasyonunu başlattı.
- 19 Aralık'ta Suriye'nin ikinci büyük kenti Halep, cihatçı çetelerden, Suriye Arap Ordusu güçlerinin denetimine geçti . Kentteki cihatçılar İdlip'e nakledildi.

19 Aralık 2016: Düşen Bir Uçaktan Fazlası

1950'den bu yana, Soğuk Savaş dahil ilk kez bir NATO devletinin düşürdüğü uçak olayı TC'nin, bu süreçten itibaren önce Rusya ile gerilim, ilerleyen süreçte gelen özür ve 2016 Aralık'ta öldürülen Rus elçisiyle, Suriye politikasının Rusya'ya rehin olması sonucunu doğurdu. TC, ilerleyen süreçte başlatılan ve bitirilen Fırat Kalkanı dahil Suriye'de Rusya'ya icazetli bir politika izlemek zorunda kaldı.

2017

- 25 Ocak'ta TC-Rusya-İran garantörlüğünde ve cihatçı çetelerin de katılımıyla Astana Görüşmeleri yapıldı. Görüşmeler sonrası geçici ateşkes ilan edildi, ancak ateşkese uyulmadı.
- Ocak ayı sonlarında IŞİD ve ÖSO dışındaki cihatçı çeteler arasında iç savaş başladı.
- 24 Şubat'ta El Bab'daki IŞİD güçlerinin anlaşmalı bir şekilde bölgeden çekildiği, El Bab'ın TC-ÖSO denetimine geçtiği duyuruldu.
- 14 Mart'ta Astana Görüşmeleri'nin 3.'sü başladı, görüşmelere cihatçı çeteler katılmadı.
- 26 Mart: SDG/YPG Rakka'ya yönelik Fırat'ın Gazabı Operasyonu'nda stratejik Tabka Askeri Üssü'nü ele geçirdi.
- 29 Mart: Fırat Kalkanı Harekatı'nın bitirildiği duyuruldu.
- 4 Nisan İdlip'de kimyasal saldırı iddiaları. 100'ü aşkın sivil yaşamını yitirdi. Saldırı sonrası BM acil toplantı gerçekleştirdi.
- 7 Nisan'da ABD, İdlip'deki kimyasal saldırıyı gerekçe göstererek Humus yakınlarındaki Suriye üssü Şayrad'ı bombaladı. Bunun üzerine Rusya, ABD ile olan "uçuş güvenliği" anlaşmasını iptal etti.

ABD ve Rusya'nın Düşürdüğü Kalkan: Fırat

Osmanlı'nın 500 yıl önceki Suriye işgaline atfen başlatılan Fırat Kalkanı, 29 Mart 2017'de bitirilmek zorunda kaldı. Fırat Kalkanı'nın, ABD'nin de bir safhasına destek verip, sonra desteğini çekmesi ve 9 Ağustos'ta yapılan Putin-Erdoğan zirvesi sonrası başlatılması işgale Rusya'dan ve ABD'den verilen şartlı izne dair somut göstergelerdi. IŞİD'e karşı askeri, YPG'ye karşı siyasi hedefleri olan Fırat Kalkanı, IŞİD'e karşı amaçlanan (TC sınırından uzaklaştırılması) hedefine ulaşması ve El-Bab sonrası IŞİD ile cephenin kalmaması sonucu bitirildi.

- Mart 2017'de İsrail, İran destekli milislere yönelik hava saldırıları düzenleyerek, "filen" savaşa katılan devletler arasında yerini aldı.
- 4 Mayıs'ta Rusya, İran ve TC, Astana formatı çerçevesinde yapılan toplantıda Ankara destekli cihatçı çetelerin bulunduğu alanlarda "Dört çatışmasızlık bölgesi oluşturma" kararı aldı. Aralarında İdlip'in de olduğu çatışmasızlık bölgelerinden İdlip haricindeki üçü, ilerleyen süreçte Şam yönetiminin kontrolüne geçti.
- Kasım ayında, Suriye Demokratik Güçleri (SDG) Rakka'yı cihatçı terör çetesi IŞİD'ten tamamen temizlediğini duyurdu.

2018

- TSK, Suriye Milli Ordusu (Eski ÖSO) adını verdiği cihatçı çetelerle birlikte YPG kontrolündeki Afrin kantonuna yönelik saldırı başlattı. 18 Mart'ta, cihatçı çeteler tarafından Afrin meydanında bulunan Kawa heykelinin yıkılmasıyla duyurulan işgal, Suriye hava savunma sistemini kontrol eden Rusya'nın, Suriye hava sahasını açması ile, TSK hava saldırıları sonucu gerçekteşti.
- Mart-Nisan aylarında, Şam'ın Doğu Guta bölgesini elinde bulunduran cihatçı çetelere yönelik Suriye Arap Ordusu bombardımanları, ABD ve Fransa başta olmak üzere Batılı devletleri askeri müdahalenin eşiğine getirdi. Operasyonlar ve askeri-diplomatik kriz, bölgedeki cihatçıların İdlip'e nakledilmesiyle sona erdi.
- Suriye Arap Ordusu, Nisan ayı sonunda ülkenin orta ve doğu kesiminde hakimiyeti sağladığını duyurdu. Haziran ayında da, 2011'de ilk gösterilerin yapıldığı, güneydeki Dera'de kontrolün sağlandığı açıklandı.
- Eylül 2018'de gerçekteşen "Soçi Mutabakatı" ile ağrılıkla El Kaide bağlantılı Heyet Tahrir-eş Şam (HTŞ) kontrolündeki bölgelerin "tahliyesi" için Ankara HTŞ ve diğer cihatçı çeteler için garantör oldu. Sağlanan ateşkes ile Rusya hava destekli Suriye Arap Ordusu saldırıları "geçici olarak" durdu.

2019

- 23 Mart'ta SDG cihatçı terör çetesi IŞİD'in elinde kalan son toprak parçası olan Bağuz'un ele geçirildiğini duyurdu. Bağuz'dan ve diğer bölgelerden çıkarılan IŞİD üyeleri ve aileleri Rojava'daki El Hol ve Roj kamplarına yerleştirildi. Böylece 2014'ten beri Suriye ve Irak'ta önemli bir toprak parçasında "hilafet" ilan eden IŞİD'in herhangi bir toprak hakimiyeti kalmadı.
- 2018 sonlarında, Başkan Donald Trump tarafından Suriye'deki askerlerini çekeceğini duyuran ABD Nisan ayında, IŞİD bakiyesi cihatçı hücrelerin Suriye'nin doğu bölgelerindeki varlığını gerekçe göstererek , bölgedeki askeri varlığını sürdürdüğünü açıkladı.
- Nisan ayında, Rus askeri şirketi Wagner ve Rusya hava desteğindeki Suriye Arap Ordusu, TSK destekli cihatçı çetelerin elinde bulunan İdlip'e yönelik büyük bir saldırı başlattı. Aralık atına kadar süren askeri operasyonlar sonucu, cihatçılar M-4 karayolunun kuzeyine çekilirken, TSK "gözlem noktası" adı altındaki bazı üslerini de boşaltarak bu grupların bulunduğu bölgelere taşıdı.
- Bu saldırılar sonucu, Suriye Savaşı'nın başından bu yana yaşanan ve bir benzeri 2015 Eylül ayında görülen, en büyük göçmen hareketliliği yaşandı. Hareketlilik Mart ayına kadar sürdü.
- 5 Ekim'de cihatçı çeteleri yedeğine alan TSK, Fırat'ın doğusuna askeri operasyon başlattı. Tel Abyad ve Serekaniye TSK kontrolüne geçti.

2020

- Rusya ve Suriye'nin İdlip'e yönelik 2019 yılında başlattığı operasyonlar kapsamında, TSK'ye ait bir üs, 28 Şubat'ta Rusya-Suriye birlikleri tarafından vuruldu, en az 36 TSK askeri öldü. Yaşanan gerilim, Ankara tarafından, NATO müdahalesi amaçlı ve Batı'ya yönelik bir "göçmen krizine" dönüştürüldü. Suriye sınırına, Aralık ayında başlayan göçmen akını durdurmak için asker yığın Ankara, ülkede bulunan göçmenleri otobüslerle Yunanistan sınırına yığdı, sınırda büyük bir insani dram yaşandı.

bkz. Meydan Gazetesi Muhabirleri Pazarkule Sınır Kapısından Bildiriyor

- 5 Mart'ta Erdoğan-Putin arasında yapılan zirvede, İdlip'te "cihatçı çetelerin tahliyesi" şartıyla ateşkes imzalandı.
- ABD 17 Haziran'da açıkladığı "Sezar Yasası" ile Şam yönetimine ekonomik yaptırımlar uygulayacağını duyurdu. Adını "Suriye hapishanelerinde işkence ve ölümü belgeleyen 52 bini aşkın fotoğrafı ülke dışına çıkardığı" öne sürülen "Sezar" kod adlı bir eski askeri fotoğrafçıdan alan yas ile ABD, savaştan siyasi sürece geçişi amaçladığını iddia ediyor.
- İsrail, Haziran ayından başlayarak Aralık sonlarına dek, İran destekli milis gruplara yönelik hava saldırılarını yoğunlaştırdı.

2021

- ABD'nin yeni başkanı Joe Biden Şubat ayında, Suriye'nin doğusunda bulunan İran destekli milis gruplarının nüfuz alanlarının hava saldırıları ile hedef alındığını duyurdu.
- Sezar Yasası yaptırımları ve savaş koşullarında yaşanan Korona Krizi nedeniyle Suriye ağır bir ekonomik yıkımın eşiğine geldi. Suriye Lirası ABD Doları karşısında 4 bin lira değer kaybetti.
- 12 Mart'ta, Katar-TC-Rusya arasında, Astana sürecinin devamıymış gibi yansıtılan, ancak Astana bileşenlerinden İran'ın dışarıda bırakıldığı Doha Zirvesi yapıldı.
- 13 Mart'ta Rusya hava saldırılarında TSK kontrolündeki El Bab ve Cerablus'ta cihatçı çetelerin akaryakıt ticareti yaptığı tankerler vuruldu.
- HTŞ kontrolündeki İdlip'te 14 Mart'ta "Seriyyet Ensar Ebu Bekir es-Sıddık" (Ebu Bekir Sıddık'ın Yardımcıları Seriyyesi) adlı IŞİD bağlantılı bir cihatçı çete TSK konvoyunu vurduğu görüntüleri sosyal medyadan paylaştı.

bkz. İdlip'teki IŞİD hücre örgütü Ebu Bekir Sıddık seriyesi TSK'ya yönelik bir EYP saldırısının videosunu yayınladı.

Anarşist Kütüphane

Emrah Tekin
Ortadoğu'dan Dünyayı Saran Ateş: Suriye Savaşı'nda 10.Yıl
15.03.2021

15.03.2021 tarihinde
<https://meydan1.org/2021/03/15/ortadogudan-dunyayi-saran-ates-suriye-savasinda-10-yil/> 'den alındı.

tr.anarchistlibraries.net